

Audiowstęp do spektaklu „Wesele”

Tekst: Regina Mynarska, Dawid Górny, firma Accens [Aksens]

Konsultacje merytoryczne: Agnieszka Judycka

Opis spektaklu

Dzieło Stanisława Wyspiańskiego jest monumentalne zarówno pod względem rozmachu tematycznego, jak i liczby postaci. Występuje trzydzieści pięć postaci. Spektakl rozgrywa się w planie realistycznym i symbolicznym. Postaci również należą do tych dwóch planów. Dwadzieścia siedem z nich to osoby realistyczne. Siedem postaci to widma, duchy, legendarni herosi.

Opis postaci i kostiumów

Kostiumy

Osoby realistyczne dzielą się na zasadnicze dwie grupy. Jedna to inteligencka szlachta z Krakowa. Druga to chłopci i chłopki z podkrakowskiej wsi Bronowice oraz pozostałe osoby z tej wsi: dwoje Żydów i ksiądz. Wśród grupy chłopów część osób jest w ludowych odświętnych strojach bronowickich. Wyjątek stanowi tutaj Pan Młody, który nosi ten strój, ale należy do szlacheckiej klasy społecznej. Pozostała część chłopów jest w codziennych wiejskich ubraniach. Większość osób z obu grup jest ze sobą spokrewniona lub spowinowacona. Akcja rozgrywa się w domu Gospodarza i Gospodyni. On jest z grupy krakowskiej inteligencji, ona z chłopskiej. Osoby w ludowych odświętnych strojach bronowickich. Są one niezwykle barwne, wzorzyste.

W wersji kobiecej stroje te zawierają następujące elementy. Białe bluzki z haftowanymi kołnierzami i mankietami, marszczonymi rękawami oraz czerwone korale. Mężatki noszą na głowach białe chusty związane na czole, czyli czepecy. Mają także kubraki z długimi rękawami w różnych kolorach. Zdobione są one kolorowymi tasiemkami i sznurowane z przodu. Niezamężne kobiety noszą gorsety bez rękawów, bogato zdobione cekinami i tasiemkami. Mają odkryte włosy.

Spódnice kobiet są suto marszczone w pasie. Sięgają do połowy łydki. Wszystkie mają kwiatowe wzory w różnych kombinacjach kolorystycznych. Są to żywe odcienie czerwieni, błękitu, żółtego, granatowego, zielonego. Na spódnice nakładają białe haftowane fartuchy. Buty to czarne sznurowane trzewiki na niewielkim obcasie.

Męski strój bronowicki składa się z czerwonej czapki z długimi pawimi piórami, białej koszuli, kaftana, spodni i czarnych butów z wysokimi cholewami. Kaftan jest w dwóch wersjach. Jedna to granatowa kamizelka długa do kolan. Zdobiona czerwonymi chwostami, tasiemkami. Druga wersja to biały kaftan z długimi rękawami, zdobiony czerwonymi naszytami w wijące się wzory. Spodnie także w dwóch wersjach kolorów: czerwone w białe prążki i niebieskie w białe prążki. Ważnym elementem jest szeroki skórzany pas nabijany metalowymi kółkami o złotym kolorze.

Opis postaci w odświeżonych strojach bronowickich

Marta Waldera

Jako GOSPODYNI, 50 lat. Niska, pełne kształty. Żona Gospodarza, chłopskiego pochodzenia. Kubrak granatowy, spódnica zielona w czerwone róże.

Mateusz Bieryt

Jako PAN MŁODY, 31 lat. Wysoki, szczupły. Inteligent z Krakowa w okularach. Jego czapkę zdobią prócz piór, kwiatki i wstążki. Kaftan niebieski, spodnie czerwone w białe prążki.

Martyna Krzysztofik

Jako PANNA MŁODA, 36 lat, szczupła. Chłopka z Bronowic. Ma bardzo wysoki wianek z kolorowych kwiatków, z wieloma wstążkami przyczepionymi z tyłu, biały gorset, białą spódnice w czerwone róże, białe trzewiki.

Dorota Godzic

Jako MARYSIA, 59 lat, pełne kształty. Chłopka z Bronowic. Granatowy kubrak, czerwona spódnica w niebieskie kwiaty.

Tomasz Augustynowicz

Jako WOJTEK, 47 lat. Wysoki, postawny, wąsaty blondyn. Chłop z Bronowic, mąż Marysi. Biała koszula, kożuch bez rękawów, niebieskie portki w białe prążki, czarne buty z cholewami.

Wojciech Skibiński

Jako OJCIEC, 64 lata, wysoki, szczupły. Biała koszula, biały długi kaftan, niebieskie spodnie.

Antek Sztaba

Jako JASIEK, 23 lata. Średniego wzrostu, szczupły, włosy farbowane na blond z długą grzywką. Chłop z Bronowic. Granatowy kaftan, czerwone spodnie.

Adam Wietrzyński (dublura)

Jako JASIEK, 31 lat. Brunet, szczupły, średniego wzrostu. Chłop z Bronowic. Granatowy kaftan, czerwone spodnie.

Wojciech Dolatowski

Jako KASPER, 26 lat. Wysoki, szczupły. Jasne włosy przystryżone przy samej skórze. Chłop z Bronowic. Granatowy kaftan, czerwone spodnie.

Marcin Kalisz

Jako CZEPIEC, 42 lata. Wysoki, szczupły brunet. Chłop z Bronowic w odświętnym ludowym stroju. Granatowy kaftan, czerwone spodnie.

Natalia Strzelecka

Jako CZEPCOWA, 48 lat. Wysoka, szczupła. Chłopka z Bronowic, żona Czepca. Czerwony kubrak, granatowa spódnica w kolorowe kwiaty.

Anna Tomaszewska

Jako KLIMINA, 72 lata. Postawna, pełne kształty. Chłopka z Bronowic. Zielony gorset, czerwona spódnica w różowe kwiaty.

Marta Konarska (dublura)

Jako KLIMINA, 58 lat. Postawna, pełne kształty. Chłopka z Bronowic. Zielony gorset, czerwona spódnica w różowe kwiaty.

Karolina Kamińska

Jako KASIA, 33 lata. Wysoka, szczupła, wydatny biust. Długie blond warkocze. Zielony gorset, granatowa spódnica w różowe kwiaty.

Opis postaci w codziennych strojach wiejskich**Jerzy Światłoń**

Jako DZIAD, 65 lat. Niski, szczupły. Chłop z Bronowic. Szpakowate, zmierzwiłone włosy i broda. Długi kożuch bez rękawów, szara za duża koszula, brązowe spodnie, czarne buty z wysokimi cholewami

Daniel Malchar

Jako STASZEK, 33 lata. Wysoki, szczupły szatyn z parodniowym zarostem. Chłop z Bronowic. Biała koszula, szare spodnie, czarne buty z wysokimi cholewami.

Antoni Milancej

Jako MACIEJ, 34 lata. Bardzo wysoki, postawny blondyn. Długie włosy spięte w kucyk. Chłop z Bronowic. Biała koszula, białe portki, czarne wysokie buty.

Bożena Adamek

Jako ISIA, 72 lata. Drobna, szczupła. Długie siwe włosy luźno spięte z tyłu. Matka Gospodyni. Chłopka z Bronowic. Długa szara koszula nocna, szare skarpety z wełny, kraciasta chusta bronowicka.

Opis pozostałych osób z Bronowic**Tadeusz Zięba**

Jako ŻYD zwany Mosiek, 69 lat. Wysoki, szczupły, ciemne szpakowate włosy i krótka siwa broda. Czarna czapka, pejsy, czyli długie pukle włosów po bokach twarzy. Ubrany na czarno: sprana koszula, spodnie, półbuty. Czarny długi płaszcz z futrzanym kołnierzem.

Sławomir Rokita

Jako KSIĄDZ, 75 lat. Niski, łysy, szczupły. Ubrany w czarną czapkę i sutannę.

Dominika Bednarczyk (dublura)

Jako RACHEL, 52 lata. Postawna, pełne kształty. Żydówka, córka Żyda. Prosta czarna bluzka z długimi rękawami i czarna długa spódnica.

Agnieszka Przepiórska (dublura)

Jako RACHEL, 44 lata. Wysoka, szczupła. Żydówka, córka Żyda. Długie blond włosy. Prosta czarna bluzka z długimi rękawami i czarna długa spódnica.

Agnieszka Judycka (dublura)

Jako RACHEL, 41 lat. Wysoka, szczupła. Żydówka, córka Żyda. Długie rozpuszczone rude włosy. Prosta czarna bluzka z długimi rękawami i czarna długa spódnica.

Opis postaci z grupy krakowskiej szlachty inteligenckiej:**Juliusz Chrzastowski**

Jako GOSPODARZ, 50 lat. Wysoki, postawny. Ubrany po miastowemu. Biała koszula, czarny krawat, szary garnitur trzyczęściowy: marynarka długa do połowy uda, czyli surdut, kamizelka, spodnie. Czarne półbuty.

Mateusz Janicki

Jako POETA, 40 lat. Wysoki, szczupły blondyn. Inteligent z Krakowa. Biała koszula, pod szyją czarna chustka, czyli fular, czarny trzyczęściowy garnitur, czarne półbuty.

Rafał Szumera

Jakom DZIENNIKARZ, 37 lat. Wysoki, bardzo szczupły brunet z wąsem. Inteligent z Krakowa. Biała koszula, czarny krawat, czarno-szary trzyczęściowy garnitur, czarne półbuty.

Tomasz Międzik

Jako NOS, 70 lat. Wysoki, postawny, z wydatnym brzuchem, siwe włosy i broda. Biała koszula, czarna kamizelka i spodnie, granatowy surdut, czarne półbuty.

Marcin Sianko (dublura)

Jako NOS, 49 lat. Szczupły, szpakowaty brunet. Inteligent z Krakowa. Biała koszula, czarna kamizelka i spodnie, granatowy surdut, czarne półbuty.

Karolina Kazoń (dublura)

Jako MARYNA, 38 lat, wysoka, szczupła blondynka. Długie włosy upięte w fantazyjny kok, z kilkoma luźnymi lokami. Inteligentka z Krakowa, siostra Zosi. Czerwona długa suknia bez rękawów, z dużym dekoltem. Z tyłu ozdobnie upięty pas materiału. Czerwone trzewiki.

Agnieszka Judycka (dublura)

Jako MARYNA, 41 lat. Wysoka, szczupła. Długie rude włosy upięte w fantazyjny kok, z kilkoma luźnymi lokami. Inteligentka z Krakowa, siostra Zosi. Czerwona długa suknia bez rękawów, z dużym dekoltem. Z tyłu ozdobnie upięty pas materiału. Czerwone trzewiki.

Julia Latosińska

Jako ZOSIA, 24 lata. Wysoka szczupła brunetka. Panienka z Krakowa, siostra Maryny. Długa różowa suknia z długimi rękawami. Czarne trzewiki.

Alina Szczegielniak

Jako HANECZKA, 32 lata. Wysoka szczupła brunetka. Panienka z Krakowa. Długa żółta suknia z dekoltem, odkrytymi ramionami, z falbanami. Czarne trzewiki.

Lidia Bogaczówna

Jako RADCZYNI, 67 lat. Wysoka, szczupła blondynka z gładko zaczesanymi włosami. Cały jej strój jest biały. Koronkowa suknia ze stójką, z długimi rękawami i ogromny kapelusz z mnóstwem strusich piór oraz półbuty.

Młody Mężczyzna

Syn RADCZYNI, młodzieniec w granatowym garniturze. W pierwszym akcie przemyka się w głębi pod ścianami izby. Nic nie mówi. Niektórzy bohaterowie podchodzą czasem do niego i rozmawiają. Nie jest to słyszalne dla widzów.

Opis postaci symbolicznych:

Kaya Kołodziejczyk

Jako CHOCHOŁ, 43 lata. Wysoka, postawna, mocno zbudowana. Długie gęste ciemne włosy. Strój czarny: długi płaszcz, czarna kamizelka i bluzka bez rękawów, spodnie garniturowe, czarne buty.

Adam Wietrzyński (dublura)

Jako WIDMO, 31 lat. Wysoki szczupły brunet. Niski, szczupły brunet. Włosy gładko zaczesane do tyłu. Trupio blady. Prawą połowę twarzy pokrywają krwiste rany. Ubrany w białą koszulę, czarny krawat, szarą kamizelkę i surdut, czarne spodnie i buty z wysokimi cholewami.

Marcin Sianko (dublura)

Jako WIDMO, 49 lat. Niski, szczupły brunet. Włosy gładko zaczesane do tyłu. Trupio blady. Prawą połowę twarzy pokrywają krwiste rany. Ubrany w białą koszulę, czarny krawat, szarą kamizelkę i surdut, czarne spodnie i buty z wysokimi cholewami.

Krzysztof Głuchowski (dublura)

Jako STAŃCZYK, 58 lat. Wysoki, szczupły. Szpakowate włosy i krótka broda. Na oczach bielmo. Na twarzy długie szramy, blizny. Biała koszula, czarny krawat, bordowa kamizelka, czarny garnitur, czarne buty.

Rafał Dziwisz (dublura)

Jako STAŃCZYK, 60 lat. Wysoki, szczupły. Szpakowate włosy i krótka broda. Na oczach bielmo. Na twarzy długie szramy, blizny. Biała koszula, czarny krawat, bordowa kamizelka, czarny garnitur, czarne buty.

Jako HETMAN. Biała koszula, złoty krawat, granatowy garnitur dwurzędowy, złote sygnety i złoty gruby łańcuch na szyi.

Andrzej Grabowski (dublura)

Jako HETMAN, 72 lata. Siwe zmierzwiowane włosy i długa broda. Wysoki, postawny, z pokaźnym brzuchem. Biała koszula, złoty krawat, granatowy garnitur dwurzędowy, złote sygnety i złoty gruby łańcuch na szyi.

Tomasz Wysocki

Jako RYCERZ CZARNY, 56 lat. Bardzo wysoki, szczupły, łysy. W zielonym polskim mundurze z okresu drugiej wojny światowej. Czapka rogatywka z białym orzełkiem. Czarne buty z wysokimi cholewami.

Marian Dziędziel

Jako UPIÓR, 76 lat. Siwy, wysoki, postawny, z pokaźnym brzuchem. Czapka z czarnego futra. Na czole krwista rana. Płócienna szara koszula i spodnie. Długi jasnobrązowy płaszcz poplamiony krwią. Czarne buty z wysokimi cholewami.

Antoni Milanej

Jako UPIÓR, 34 lata. Bardzo wysoki, postawny szatyn. Długie włosy blond spięte w kucyk. Czapka z czarnego futra. Na czole krwista rana. Płócienna szara koszula i spodnie. Długi jasnobrązowy płaszcz poplamiony krwią. Czarne buty z wysokimi cholewami.

Anna Syrbu

Jako WERNYHORA, 44 lata. Wysoka szczupła, długowłosa brunetka. Czarna bluzka, czarny za duży płaszcz. o męskim kroju, długi do kostek, zielone wojskowe spodnie, czyli bojówki, czarne wojskowe trapery męskie.

Scenografia

Spektakl rozgrywa się w izbie bronowickiej chaty oraz w salonie dworku ziemiańskiego Gospodarza i Gospodyni.

Izba chaty

Trzy ściany z pionowo ułożonych bielonych desek. Podłoga z szarych wytartych desek. W ścianie na wprost pośrodku drzwi. Na lewo od nich duże poziome okno od wysokości kolan. Na prawo - kwadratowe okienko. Okna to same otwory w ścianie. W izbie wisi krzyż i obraz Matki Boskiej z Dzieciątkiem. W ścianach po prawej i lewej, drzwi w postaci samych otworów. Po lewej stronie sceny, z przodu, stoi długi stół. Nakryty jest białym obrusem. Stoją na nim wiejskie gliniane miski, dzbanki, szklane butelki z wódką, kieliszki, grube drewniane deski do krojenia. W naczyniach prawdziwe jedzenie: ogórki kiszzone, pęta kiełbasy, chleb i ziemniaki ugotowane w całości. Wokół stoją stołki pochłapane białą farbą. Po prawej stronie, z przodu sceny – skrzynia bronowicka malowana w kwiatowe kolorowe wzory i łóżko zasłane czerwoną kapą oraz

kołdrą i poduszkami w białych poszewkach. Ściana na wprost czasem otwiera się w naszą stronę jak wielka dwuskrzydłowa brama.

W czasie pierwszego aktu na środku izby trwa nieustannie żywiołowy ludowy taniec: Weselnicy tańczą w parach krakowiaki i polki. Poruszają się w kręgu szybkimi krokami, czyli cwałują. Przytupują, podskakują. Podskakiwanie połączone ze stukaniem w powietrzu nogą o nogę zwane jest biciem hołubców. Tancerze także wirują, robią obroty. Unoszą wysoko ręce. Czasem mężczyźni unoszą kobiety i wirują z nimi. Niektórzy tancerze i tancerki dają wręcz popisы wyjątkowej zręczności i umiejętności.

Salon dworku

Znajduje się w głębi sceny zasłonięty ścianą bronowickiej chaty. Ukazuje się po otwarciu bramy. Ma ściany z desek pomalowanych na brązowo. Dwoje drzwi w ścianie na wprost, okna w postaci samych otworów w ścianach bocznych. Powstały one z otwarcia ściany izby chaty. Są podwójne, pomiędzy nimi świecą żarówki świetlówek. Ściana na wprost czasem rozsuwa się na boki jak brama. W salonie z prawej strony stoi okrągły stół nakryty białym obrusem i krzesła obite zielonym sukrem. Z lewej strony, zielone fotele i sofa.

W drugim akcie sztuki w czasie licznych dialogów także trwa taniec. Jest on zupełnie inny niż ten w izbie. Odgrywany jest przez aktorów, którzy nie biorą udziału w dialogach. Poruszają się oni w zwolnionym tempie. Wykonują obroty, kroki taneczne, ale o wiele wolniej niż naturalne ruchy. Często robią to bez muzyki. Sprawia to wrażenie snu, przywidzenia.

Podest

Przez środek widowni biegnie podest szeroki na półtora metra. Biegnie od krawędzi sceny do ostatniego rzędu. Tam zakręca w lewo, w stronę jednych z drzwi widzów. Pokrywa go czarne, nierówne tworzywo przypominające spaloną ziemię. Aktorzy wchodzi na niego ze sceny albo wchodzi od szczytu i schodzą nim na scenę.